

Absender:

Zisa Zавко

Надавець:

Отправитель:

Lagerstempel

mit genauer

postalischer Angabe

Prin.



Postkarte

mit Antwort

Назву области, повіту і уряду прапі
пісати латынскімі буквамі
Район, область и бюро труда
писать латынскими буквами



лист из Берлима 19/11
до своей родной матери
и зати сэрмэ кади кади
мурика матери и всем
родным и знакомым
Всем передаю привет
дочный привет и желаю
хорошей зимы маме
я вам сообщаю в том
что я жива и здорова

An, Кому: Ulita Zавко

in:

Dorf Slout

куди:

куда:

Straße:

Вулаця:

Улица:

Kreis:

Глушков Район

Повіт:

Район:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Сумма Зевит

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

Остукзайна.

жизд моя зараз добра я вам мало могу сообщ-
ит что я из братом яковом переписуюсь він
из сестры титкиши и митка присин у митки
вони роблят на фабрики ім робота. мотка ну
мало я вас здорово прошу щоб ви по нас не
журилися а березити сами себе бо як мотка
вас побачити маюмо здорово я вас прошу
щоб ви узналися из надписи дитками всього
семей и вислали мити картонку із сестри
и анути ми получили картонку то і мамі
про її не забула а ви про мене забули вам
можно вислати а тепера мало я здорово про-
шу щоб ви жили дола и все було щили по-
добно ми приїдемо ваша дочка лиза и брат син яки
останется живи щилию здорові мамі и сестрі.

Deutlich u. auf der Linie schreiben! | Пиши wyraдно і тільки на лінії | Пиши ясно и только на линиях!

Аtsender: _____

Надавець: _____

Отправитель: _____

Postkarte

(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Ответ в Германию



An, Кому: Lisa Labro

Rottleberode

Deutschland

Arbeiterlager

"Waldschlößchen"

On
La
Fir
Ste

Absender: _____

Надавець: _____

Отправитель: _____

Lagerstempel

mit genauer

postälischer Angabe

18/243р. Добрий день

дорогая снігозка

ігозерка снігозка, і борз

передаю я вам свій

зарпий привіт, скажи

я пошукаю Троха із

Каміного нісена, про

вашу мезу, скажи

вже Ратина прислали

уже Троху нісена а

ва смені, не нісете

Postkarte

mit Antwort

Назву області, повіту, ґуряду, праці
писати латинськими буквами
Район, область, ґ бюро труда
писать латинскими буквами

6

6

An, Кому:

in:

куди:

куда:

Straße:

Вулиця:

Улица:

Kreis:

Повіт:

Район:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

Tischenko Natalija Eva

Dorf Kamrin

Krolewicz

Kreis Krolewicz

Sumi Gebit

Ukraine

маття я узнала що приїхав Федор і забрав
сидорку, додому маття і тата зні змушувся
дорога матишка я вас прошу, пишіть
Федору сидорку він її буде смієти, а я буду
дні і ніч плакати по їй, маття, потім я узнала
що забрали маття у Германію, ну я ще пока
названо де вона кінця її адреса, ну подала
розписку, думало кінця її і потім поїду до неї
маття я тоді вас напишу, маття я пишу
у Т. Береліні усеїсї з Катю, робити на
фабриці, пока кінця а на усеї кінця я буду
маття пишіть мені як ви живете, як сїду
я вас прошу любіть мене сиди, маття німі на
другому сидорку открити, він усеї з адресою
пишіть вас усеї ваша маття. пишіть.

Deutsch u. auf der Linie schreiben! Пиши ясно и только на линиях!

Отправитель:

(Antwort)

Ответ в Германию



An, Romy: Schabro Alexan
dra n 284

Ort:

Lager- oder
Firmen-
Stempel

Ort: Schönefeld
Lager- oder
Firmen-
Stempel über Bln-Grünau
Russenlager II



Postkarte

mit Antwortkarte

OSTEN

Besetztes Gebiet



Herr/Frau

Kommu

Scharikowa Melanija

шарикова мелания

Gebiet Sumsskaja

обл. сумская

Ort

Mесто

Burin

Kreis

Район

Burinskij

Буринский район

Arbeitsamt

Биржа Труда

Burin

Буринь.

Привет из Германии из города Берлина 8/III-43р.
Здравствуйте дорогой семье: Мама Маруся Надежда
Юра и Вера. Первым делом разрешите мне
передать вам свой далекий и сдержанный скупой
привет с горячими поцелуями и крепкими
рукопожатиями и пожелать вам всего наилучшего
в вашей семейной жизни. Дорогая семья как
тяжело на чужой стороне одной жить и в том
числе не получаю ни одного письма с родного
края да еще от родной своей семьи. Дорогая
малочка я вас прошу чтобы вы мне написали
хоть одну открытку за 1 год и 3 месяца как
я из дому с родного своего края с которым я
не жила и не ждала по настоятельному билету
как всегда голубка своего гнезда где была
родной приют но я теперь не наверно его не знаю,
дорогая семья до свидания остаюсь никуда и дорогов
ваша дочь и сестра Лина. до свидания целую вас
нежно раз до свидания ваша Лина.

6

Postkarte

(Antwortkarte)

Германия - Deutschland

Нет/ Frau

Кому —

Scharinowa Nina. 27.

Lager

Лагерь

Gemeinschafts-Lager

1-13

Stadt

Город —

Berlin - Spandau

Strasse

Улица

Hakenfelde 4-2

Absender:
Надавець:
Отправитель:

Жданова Лева
№ 638

Lagerstempel
mit genauer
postalischer Angabe

Gemeinschaft
Erkner bei Berlin
Berliner Str. 9-15

22/ІІ-43р. Добрий день доро-
жівці! Вігнати мамі
мама, Грима і Ніночка
передати і Вам свій скуп-
ний привіт і бажаю
всього найкращого. 20/ІІ-43
я одержала від Вас пис-
ма із фотокартинкою, а
сьогодні одержала 2 пис-
ми, одне із Миколаївки,
а друге вам писати 17/ІІ-43

Postkarte
mit Antwort

Назву області, повіту і уряду праці
писати латинськими буквами
Район, область и бюро труда
писать латинскими буквами



An, Кому: Schdanowa Wasiliza.

in:

куди:

куда:

Straße:

Вулиця:

Улица:

Kreis:

Повіт:

Район:

Dienstpost-
amt oder

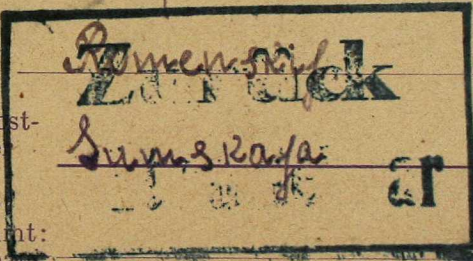
Gebiet:

Область

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:



За фото я Вам дуже і дуже дякую, в цей день я
не могла радівати кінця. Тільки, мамо, ти дуже
спраغتася ситала, що я все змалася. Світину іноді
помишляю хуритися за маму, ми певно дуже
добре, і Сергій свої здоров'я. Хоче мекі марко не пишу,
і прислав мекі свою фотокартину, певно він поже со-
рошо. Мамо, я свою фотокартину. уже одну вис-
лали, але не знаю того ти не получила, а дру-
гу мою фотокартину вислав мамі мекі, так що
текай получиш і побачиш, ага я є тут, і з нової
фото ти зможеш побачити мекі жінку. Я певно
поже хорошо поспарому, працюю на старому місці, обсто-
са, однієсь в вчор, жалею шестерко, слідкую за собою, зуби
мійночі вже я досіла. Хоче від мекі дуже далеко, ми з ними не
зможеш побачитися. Досвідення. Усім вое кріпка. Всім привіт.

Deutsch u. auf der Linie schreiben! Письм вправно і тільки на лінійках! Письм ясно и только на линейках!

Absender:

Надавець:

Отправитель:

Исдакова
Василиса

Postkarte

(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Ответ в Германию



An, Кому: Ischdanowa Zena

№ 638.

Gemeinschafts-
Erkner bei Berlin

Ort:

Lager- oder
Firmen-
Stempel

Berliner Str. 9-15

Absender:
Надавець:
Отправитель:

Мигалъ
Василь Павлович

Lagerstempel
mit genauer
postalischer Angabe



Письмо пишу 23-го
43 року Добрий день
дорогому патану и
матушкы і брат
васю и татю и тьот-
ка матю и вєсєлє
и мати хрищену и
хрищену и вєсєлє
матю и вєсєлє своїм
родним и вєсєлє сусєд

3766

Postkarte
mit Antwort

Назvu области, повіту і уряду праці
писати латинськими буквами
Район, область и бюро труда
писати латинськими буквами



An, Кому: Мигалъ Павло. и.

in:
куди:
куда:

На Україну

Straße:
Булаця:
Улиця:

Сєсєлє Дуғановка.

Kreis:
Повіт:
Район:

Буржисський Район.

Dienstpost-
amt oder
Gebiet:
Область:

Сумська област.

Arbeitsamt:
Уряд праці:
Бюро труда:

VII

и всея хелопцел и дівхатаел стіну передатъ
свой нїзкий привет и спешу повидомитъ что
я жив и здоров того и вам желаю на благом
светі папаша и маташа пишу я вам свої
новости Емел я Соловєва михайла Яковича
и михайла Сущкова вѣдун на вѣздѣ за 27. ко.
папаша прислав писмо Иван Петрович.
узнаю я девоє естѣ теперь цараша папаша
Ніколая Федоровича узнаю на дняхъ присле
Евастя Филатова папаша теперь міне
цараша мо я узнаю Свѣих хелопцув усея
адрес ну папаша на дняхъ примитъ я вам
карточку папаша ви про мене уже задури
прислати з открытки! усе папаша ну досвідитъ по-
корей нѣзъ отвѣт.

Absender:
Надавець:
Отправитель:

Postkarte
(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Ответ в Германию



An, Кому: *Иванъ Василь*

OBERCUNNERSDORF
AMTSH. LOBAU I. SA.

Ort:
Lager- oder
Firmen-
Stempel



Absender:

Надавець:

Отправитель:

Secheritz Olga

Мизир Дубка

Blumenkonk- u. Gemüsekulturen

Willy Haage

Wobershausen

Lagerstempel

mit genauer

postalischer Angabe

13/IX-43a

Добрий день мої дорогі
родні Вадуса Ільонта Ваня
Катя Мишуня і всі родні.
Шлю я вам свій налений
привіт і цілую я вас цеїм
безмірно разів. Одертсала
я першу одкритку від Вас
13/IX-43a за котрою щиро
дякую і не можу я Вам
описати яка я була

Postkarte

mit Antwort

Назву області, повіту і уряду праці

назвати латинськими буквами

Район, область и бюро труда

назвати латинськими буквами

An, Кому:

Secheritz Katerina P

Мизир Катерина Панасівна

in:

куди:

куда:

Straße:

Вулиця:

Улица:

Kreis:

Повіт:

Rajon:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:



Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши виразно і тільки на лініях! Пиши ясно и только на линиях!

рада. Пішла я до хазяїна коли він каже тобі з
дому открытка так я збріла він каже що, прочитай
а я зрадості не могла читати та бігом до дівчат.
Прочитавши открытку в мене од серця кате пішок
каміння відпав. Шура получила теж 1-ну із дому
5/IX-43р а мені ще не було то мені дунсе було жайно
і досадно. Живемо ми по старому так як і ти ми
їсти єсть що хочеш хліба скільки хочемо тіки і
їмо, хазяїн дуже хороший всігда попомутіє з нами
У нас на городах росте все капуста, огірці, морква
і т.д. Всі дівча. які їздили з нами Анкета, Катя, Дуня у
хаз їм жити карашо хай дома не журяться за ними. Коло
мене близько город Ерфурт дивіться на карті. За мною не
журіться бережіть сами себе і бабусі. Досвідання!! Остаюся
жива і здорова. Спасіба Катю що написали. Мду отвѣта.

Absender:
Надавець:
Отправитель:

Scherik Katerina
Мизир Катерина

Postkarte
(Antwort)

Відповідь до Німеччини
Отсем в Германию



An, Кому: Scherik Olga
Мизир Ольга

Ort:

Lager- oder
Firmen-
Stempel

Blumenkohl- u. Gemüsekulturen
Willy Haage
Icktershausen

6/ chunholz

Absender: _____
Надавець: _____
Отправитель: _____

Die Deutsche Arbeitsfront

Lagerstempel
mit genauer
postalischer Angabe
Lagerbereich Dölklingen
Barackenlager I

открытка пуцзена 30 июня 43 года
привет из далекой германии, от
известно вашей племянницы Лени
и Ивановой. Передаю я вам свой
горячий привет здравствуйте доргая
моя тотя ксеня фомасевна и
дядя фомас сестренница шура и
петя и моя хреснеца дуня ф
Поклон мамашин хресной и пона
им и кати и павлину и
воселку. Поклон тоти гани и
дяди монару и деткам иванки

Postkarte mit Antwort

Назву области, повіту і уряду прапи-
сати латинськими бунвами
Район, область и бюро труда
писать латынскими буквами



Ап, Кому: Уласу новак

in: Dorf Pecher nazkda

куда: Ukraine

Straße: _____
Вулиця: _____
Улица: _____

Kreis: Seredino-Budsko

Повіт: Шевит

Область: Виньская

Arbeitsamt: _____
Уряд праці: _____

Бюро труда: _____

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши wyraдно і тільки на лініях! Пиши ясно и только на линиях!

и нини. Поклон дяди Андрею и тоти нати и деткам тати
и сони и вери и нади. Потя я вам сообщаю отом что я до
настоящего время жива и здорова и того и вам желаю всего хороше^ю
Потя и дядя я вас прошу передайте моей роднёсенкой мамани
и попами и братику мими и сестрицам маруси и дуси что я
жива и здорова. Потя я вам сообщаю ото что я послала Хоткрыток
додану а издану не одной не получила. Потя напишите мне или
живих нет что они мне не дали не одного ответу. Потя я работаю
из 6 часов утра и до 6 часов вечера работаю я покладую копаю кона
работаю я с мамой Борисовой и згано рамановой. А дуня михлима
не знаши работаю а в бойране вместе и со мной еще из бойбавни Проя
и дуня манаринка и мама и сокка. Потя очен скучно мне
без родних накутой стороне. Прошу сестричку катю пиши
мне письма как вы там живете. Дорогая потя стали досвид^{да}
остую жива и здорова жду. ответу як соловей лета. ^{да}
напишите поскорее жду. из нетерпеньем ^{че}

Absender: _____
Надавець: _____
Отправитель: _____

Postkarte
(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Ответ в Германию



An, Кому: *Schidkowa Elena*
N 2080 Völklingen-Saar
Russen Lager Nr
Stube N 48

Ort: _____
Lager- oder
Firmen-
Stempel

Die Deutsche Arbeitsfront

Lagerbereich Völklingen

Barackenstr. I

Absender:

Надавець:

Отправитель:



Lagerstempel
mit genauer
postalischer Angabe

Листо пишемо 20/III 43 року
Листо од вашої дочки Мані
добрий день мої дорогі родителі
папа мама і сестричка Гані
пиригато я вам свій незенький
скуланий поклон. І вам сповіщаю
що я жива і здорова того і вам
жешмо у вашій сімейній жизні
І вам сповіщаю що я вашу
одкрытку получила 20серпня

Ukraine
Postkarte
mit Antwort

Назву області, повіту і уряду форми
писати латинськими буквами
Район; область и бюро труда
писати латинськими буквами



An, Кому:

in:

куди:

куда:

Straße:

Вулиця:

Улица:

Kreis:

Повіт:

Район:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

Сидков Григорій
Роменська округа
д. Артешишка
Kreis Kliniskii
Gebiet Sumskii
Умидков Григорій
Роменська область
Умидковський район
Артешишка область Сумська

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши виразно і тільки на лініях! Пиши ясно и только на линиях!

за которую дуже вам дякую ви мені писали що ви вислали одри-
мками і дяді Тавриша то я не получив од вас тієї одкритки
ви писали що од миком була усього одна одкритка то ви вже мабуть
і не дочекаєся бо альбом писав що його нема живого і а то з того бо ми
написали альбомі пісню то ще отвіту небуло. І получив пісню од дяді
Тавриша і од електрички Любови то вони писали мені що на купіванні
~~яко~~ микомі пісню то я не знаю чи вони получили. І вам прошу що
мені жити так як і нимого роблю на фабриці получаю у місяць по 2 руб.
ну купит нічого некупив бо киде, я од вас получила усього 4 одкритки. І вам
прошу що ми із сестрою сьогодні получили багато одкриток і електрички
писали отвіти і писали і згодом про далі. Ну з цим довідання
зостає я живу здорова того і вам пишу у вашій сімейній
житті пригадаю цей дівчати поклон прикажіть мамі і сестрі
що ми од Насі получили пісню. Довідання пона мамо і сестрі

Отправитель:

(Antwort)

Ответ в Германию



An, Romy: Schidrow Janja 84
Schönefeld über Berlin ^{Trümmer}
Russenlager Nr 2

Ort:

Lager- oder
Firmen-
Stempel

VII. Deutschland

17
P O S T K A R T E



Luzko Alexandra

Düsseldorf



Ukraine

Postfach
Ostarbeiterlager

An: Bodnenko Petr

Snostka

Sadowa-gastr 27/2

~~Gill~~ Gieb Summi

Здравей вуйбуйте мои дорогие родные мама
папа. Мама ваши открытки которые вы писали
3.6.-43г. я получила 30.6.-43г. а которую вы писали 6.3.-43г.
я получила 3.8.-43г. В этих открытках вы
пишете что вы получили мои открытки и фото
я очень обрадовалась этим успехам. Мама в
скоро 13.7.-43г. мне исполнилось 16 лет. Мама я
вышлю тебе свою вторую фото в другой позе
А вы что в письмах мне Тришкин адрес
или ему. вышлите мой. Мама ты пишешь
что я в очень большая на фото нет я
такая как и была только сердце не то
сердце зеленое камень. Письму вашу я еще
не получила. Спасибо тебе мама. что ты
беспокоишься за меня. Мама разрешают
писать только 14 строчек. Ну с тем до свиданья
Привет Лили. Ваша качуница дочь шуря

Получено 10.8.43г. Калужин

POSTKARTE



Deutschland

..... *Lutsko.. Olexandra.*

Düsseldorf

..... Postfach 530

Ostarbeiterlager

=====

.....

Absender:

Natascha Schiba

Надавець:

Отправитель: Berlin-Weissensee

Metzstraße 77/81

Poststempel

mit genauer

postalischer Angabe

Lager Druckerel

Berlin-Weissensee, Metzstraße 77/81

Здравствуйте moi doroz.
sempiterna vo-pervix
smirnot mozo nicesne
s vam soobshayu cho s
musa mozo u vam meleno
b vamim mladim mizni.
Marus, s mase yme
nosene gbi vskrytiki
a vobete nenozhane
neznayu ike prytine

Postkarte

mit Antwort

Назву области, повіту і уряду праці
писати латинськими буквами
Область и бюро труда
писать латинскими буквами



An, Кому: Marija Schiba

in

куда:

куда:

Straße:

Вулиця:

Улица:

Kreis:

Повіт:

Район:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

Krolevetz

Sumi

Ukraine

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши виразно і тільки на лініях! Пиши ясно и только на линиях!

Маруся! Я поканив тебе и роблю на старом
месте то не знаю чи ти нам добро ще приде-
тис на її робити Маруся у нас єще велика
буря котен день то всі намі ~~хочуть~~ кричи
непоносимі! це сама дачня жінка. Як мені
хоченіс все подати з всегд про все думо
и заєти плечу що з вона в світі єсть
неєсно без розуму, а такме и одне даче
ну єсть дає нам ще тор раз побачиєс
Маруся. небухай! Толо маїи бо мені єго
думе такко маюю триценник, з екуган
за іи. Маруся про шурку нікого нечутно
нехто нечутно но таї єго маїи некуган
буде дома як мнїи доєвїгані з маюпо
мїет паредаві прївї всем розуми наєтї
молі а такме и шуркіні маїи 27/III

Absender:
Надавець:
Отправитель:

Postkarte

(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Ответ в Германию



An, Кому: Matascha Schilo

Berlin-Weißensee

Netzstraße 77/81

Ort:

Lager- oder
Firmen-
Stempel

Berlin-Weißensee, Netzstraße 77/81

Lager Druckerel

Absender:

Maks Zylenko
Gott. Kullisch. in Riecht
Wohnort, auch Zustell- oder Leitpostamt
welche Kr. Johannsburg
Straße, Hausnummer, Gebäude teil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Postort.

Моему другу 8/10 1922
от из лесного илого
мужа Максима Мавля
Дружбу и в лесор
много ванамаз нем.
Наренда в колвие в
нрхих отроках в тоби
Собыаю что в нем
вдараб то в тоби
Молод прожит из гот
Нами и на на мей в
Мама мей в персую

Postkarte



Zylenko Maksim

Sumskaja Oblast'

Buryiskij rajon

dorf Bzikivka

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Я вам всем по кизнолу поклону и передаю
всем почтенным братьям сестрам взысканья и пожеланья
Желаю и работи сообща что и твою помяну помяну
и карту письмо яже писала 5/12 43 то помяну 6/12 43
карту яже ты писала 10/12 43 помяну 19/12 43 помяну
я работи напишу что я узнаю что дома все благо
получено что все хорошо помяну что мы не можем
Товарищи с тобой мне писала про помяну. что били
уже когда но я не могу без своих детей коли
таки то сам не знаю я же помяну я же и буду
рад но ничего буду живый и когда не забуду теперь
ты писала усталу я хочу что не буду в митной
одежде то мы не можем дома митной носить и купили
костюм для праздника той же за мое помяну
что я ходит все усталу только плох что душе
душе скучаю орава: теперь передел от митной
что мы не почтенны вы мне прислали митной и модерна
из дому не орава: что я же помяну с правдой
и митной правду рзну кизнолу той митной 8/12 43

Absender:

Wohnort, auch Zustell- oder Leitpostamt

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Postkarte



An

M. H. L. Zylenko bei
Gott. Kallisch

in Richtwa Pde

Kr. Jodanisburg
Ostpr.

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Absender:

Schilrowa Schura
Saarbrücken 2.

Wohnort, auch Zustell- oder Leitpostamt

Lager Wesenstr.

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Здравствуй мой не мамин
незабываемый родители
Бапанна, мама и милый мой
родной сестрички Марусечка
и Катмашка и братошек Иван
Марейвич и миманца Зина
и также передаю привет всем
родным и родатем и близким
соседям и всем своим подружка
милый мой родители Бапанна
мама, и милый мой не мамин
незабываемый Катмашка, сестрички
Марусечка Машка первая я
должна вам сообщить что, я
получила от вас одну открытку
удовольствие с Бапанно, и одно письмо
от вашей родной сестрички
Марусечки за которое очень благодарю.

3832

Postkarte
mit Antwortkarte



Schilrowa Marefi

Dorf Kulemsino
Gauon Krupensk
Arbeitsamt

Krupensk
Summi.

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Дараный мой родители папаша, мамаша и милый мой
сестрички Катя и Маруся. Я вам дала уже ответ
на ваше письмо и открытку и больше, я от вас не получаю.
Милый мой родители и сестрички почему я от вас
получаю только письмо и открытку. Милый родители доброй
судьбы получают из родной Украины, обратно письмо и открытку, но
я дедушка несчастливой сиротка, не где бываю, и забилась, на
на чужую и дальнюю сторонушку. То милый родители пишете
больше открыток по мере как вы будете. Милый мой родной
и милый мой не забывайте родных сестрички я очень
люблю сестру и маму. Когда вы будете. Милый мой
родители и сестрички не забывайте вы очень любите
я вам что не было не ходила, то я огорчалась потому, что я не была
нигде в чужих людях и на чужой и дальней сторонешке, то я не была
горькая, но сейчас я сейчас вернулась домой и словечко милое
не нахожу не промолвила. Милый мой родители и сестрички
как будете присылать мне письмо или открытку, то напишите
вы на родной по одной строчке своим добрым родным.
Милый мой родной когда вы только знаете, что я получаю
от Маруси письмо и от вас открытку, то я не напишу вам не
вы письмо из своей руки, и глаза не когда не выедают. Милый мой
родители я думаю уже что скоро побегу, но теперь, я уже
здорово и хорошо пишу вам письмо и нечего не переживать, и когда я буду
побегу. Милый мой родители и когда я вам вернусь и свое горькое,
печальное, а то на чужой сторонешке некому и словечко сказать и головку приложить
еще до свидания. Милый сестрички и родители. Бисера 28^{го} августа Мура

Absender:

Wohnort, auch Zustell- oder Leitpostamt

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Postkarte
(Antwortkarte)



№ 196.

Schilrowa Schura
Saarbrücken 2.

Lager Wiesenstraße.
Deutschland.

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Absender:

Надавець:

Отправитель:

Paul Kleiber

Bitzfeld

Heinrich

M. H. G.

Lagerstempel

mit genauer

postalischer Angabe

Postkarte

mit Antwort

Наклейте на обратную сторону
карты, области, повиту і уряду праці
латинськими буквами
адрес, область и бюро труда
писать латинскими буквами



30.8.43.11-15

An, Кому:

Жиренковскому

in:

Украина

куда:

куда:

Straße:

Манушова

Вулиця:

Улица:

Kreis:

Труновский

Povit:

Район:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Сумская

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

Сумская

Здрастуйте мои
дорогие родители.
Шлю я вам свой сердеч-
ный привет и целую
вас крепко, вас Папа
мама и сестра Таня.
Я сообщают что я жив
здоров пока работает
живется хорошо

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши виразно і тільки на лініях! Пиши ясно и только на линиях!

Мамка ви обомне ни беспокойтеся мне
хорошо корнять 5 раз в день роботаю
вместе с мальчешком сухари которые
я брал то здесь свитом одал а само и
до сие порпало. прощайте мне дома ми
хлопузы. дома ми татина зорьба и
наша маюрка мамка ви уже неработаю-
те в дуроте бо ви старые передайте
привет настоящим пишете кто
оженился кто замуж вышел каково
с этим доведание Остаюсь ваш сын
Григорий Яценко я вас крепко по ни
вишу мамка мамка и тате пишите
дружно любите друг друга и помогай.

Absender:

Надавець:

Отправитель:

Heel Kleiber
Bilsfeld
Heel Klingner

Postkarte

(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Ответ в Германию



An, Кому:

Ort:

Lager- oder
Firmen-
Stempel

Absender:
Надавець:
Отправитель:

36256 24
Germania

J. Schurnow

Sprockenhaven

Ottendorf 23

Magdeburg

Lagerstempel
mit genauer
postalischer Angabe

Писмо Писана 16/III 43 року

Добри Дене Майм родний
я пока ще жив здоров
и вам що Милосту
я вам придию сирдечий
привет Я рзариш
любимого надрадники
ячмшной придию
я радостно у вас
нашу карочу маю
ружмизаши вчаша

Postkarte

Antwort

Назvu области, повіту і уряду при
писати латинськими буквами
Район, область и бюро труда
писать латинскими буквами

An, Кому:

in:

куди:

куда:

Straße:

Буляця:

Улиця:

Kreis:

Повіт:

Район:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

Jakow Schurnow
in Marbada
Kreis. Lemj
Raion. Zatrov.



DEUTSCHES REICH

18.8.43

10

Виселайта маслакы \$250 чаша пасілка
Deutsch u. auf der Linie schreiben! Писати вигради і літери на лінійках! Писати ясно и чітко на лінійках!

Маме робота важка ну много ниподделаю
наша робота кармуют нас каршо
Гімір раз надин суну два раз і мартомаші
два раз і ми самі зараз вярні ми
шо могли то сіді в іварні тельсоді
нам срають нитінціні два сплавні
кільори нам дають. Маса тельсоді
Мармагачу мамачу нині зараз каршо
Надин вівна піворачу нині карашки
нас 15 человек як можна во шито
ми не пасілка істакіско пернаго тельсоді
Зараз я нині свейніс Клопкас
воні дачека на нині іін піска
наша досвідача нині і мамачу марма і нині
і свей і дачека і вівна і дачека нині здоров
и воні шито Мармагачу мамачу нині
ахуе масочу Оксачу Орвачу нині

Absender:

Haarant:

Shirone

Peter

Limburg (Cath.)

Lagerstempel

mit genauer

postalischer Angabe

Ausbesserungswerk

Russenlager

Ваше письмо я получил
и в нем я вижу, что вы
прислали письмо из
Германии по почте
на адрес: эд. пош
адрес R.A.W. Limburg
(Cath.) Russenlager
государство Вась и
Криво руху - Гем
Пенсоль 9/III 43

Postkarte

mit Antwort

Назвать область, не в ту сторону
писать латинскими буквами
Район, область и бюро труда
писать латинскими буквами



An, Кому:

Лозенко Василь

in:

Крым

куда:

куда:

Straße:

Ratisehtat

Улица:

Улица:

Kreis:

Kurman

Повит:

Район:

Dienstpost-

amt oder

Limburger

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

1/11

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши виразно і тільки на лініях! Пиши ясно и только на линиях!

Здравствуй Вася, Маме и твоему брату. Все хорошо.
Сиротный привет и маме. Все хорошо.
Ваша мама. Привет маме.
Маме. Все хорошо. Все хорошо.
Ваша мама. Вася, я вас прощу. Намного
отвечу на мою открытку. Со мной много
достоинства. Много крыльских. Рядом и могут
быть открытки из Лодзю. А я вас
прошу, чтобы вы мне писали. Отвечай.
Вася, если пишешь это время, то пишу
в крыль и тогда все расскажу. Вася,
я пока живу. Итого в дальнейшем видно
будет. Здоровье мое пока хорошо.
Вася, напиши, какое здоровье вашей мамы.
Как вы живете. Какие условия

Absender: _____

Надавець: _____

Отправитель: _____

Postkarte

(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Ответ в Германию



An, Кому: _____

Limburg (Lahn),
Ort: _____
Lager- oder
Firmen-
stempel
Reichsbahn-
Ausbesserungswerk
Russenlager

Absender: Ščitkova Lena

Отправитель: Niederbreisig a/R Rhin

Postfach 6

Lagerstempel
mit genauer
postalischer Angabe

Deutlich u. auf der Linie schreiben!
Пиши ясно и только на линиях!

Листо писано 28 апр.
Знаешь ли подружка
Моя я живу и
здоровая того не
знаю всего хорошего
Моя напиши мне
и мама тебе или
нет передай если
они живы привей.

R

Postkarte

Район, область и биржа труда
писать латинскими буквами



An, Кому: Ščitkova Lisa

in: Шкессина

куда:

Straße: Šatyschovo

Улица:

Kreis: Рейнский район

Район:

Dienstpost-
amt, oder Šumstaja oblast

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt: Niederbreisig a/R Rhin

Биржа труда: Postfach 6

Absender:

Надавець:

Отправитель:

Schitnjak Olexandr

Reichenbach (Tils)

Lager, Deutschland

Lagerstempel

mit genauer

postalischer Angabe

Postkarte

mit Antwort

Назву області, повіту і уряду праці
писати літерами, а буквами
Район, область і бюро труда
писать латинскими буквами

An, Кому:

Schitnjak Huzi-
na

doz Mikolajowa

in:

куда:

куда:

Straße:

Булаця:

Улиця:

Kreis:

Pовіт:

Район:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

Schotinskij

Sumzka

Ukraine

Пісма надано 19.11.43
Добрий день, дороге моє
сину Акушине. Уро-
длив і син. Иван. Оми-
длив. Вперше стрі-
лого пісма. Сину, побу-
даний що ми неві-
дкові і з сина. Сина.
Александр Олександров



Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши виразно і тільки на лініях! Пиши ясно и только на линиях!

І Миланіс Вашого. дорога моя Миланіс Аку-
ма і тоді прописую що ми робимо із
своїм сином. шурого на одні роботи такі і
Григорій із Антонієм Кузнецю Івановичем. і приїжд
погони і Григорій Григорович свої сестри погони і
Миланіс Марусі раї Коли Васі мимир дорога моя
Кузнецю Григоровича ми прописуємо про свого.
Сина Васи Гри. Він находити і приїжд і
Гри. Він, дорога моя Миланіс прописує і
Він був ~~моя~~ ^{своя} подвірю і що вздир
іні такосе і Григорів сестри або ми по-
ліши одно пісню за котри одні. Благодаріи.
і прописуємо про Кузнецю Івана Гри. Марку Павловича
Петра Досиданіс моя сестри твої Миланіс
Олександр. Ірдієв. І/тн 43 го

Absender: _____

Надавець: _____

Отправитель: _____

Postkarte

(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Ответ в Германию



An, Кому: _____

Schitnjak

~~Hutina~~ Olex-
Lager sandr

Ort: _____

Lager- oder
Firmen-
Stempel

Reichenbach (Fils)

Deutschland

Absender:
Надавець:
Отправитель:

Schichow

Alexander

Wohlerer Jr. Montag

Kr. Jr. Wender

Poststempel
mit genauer
postalischer Angabe

von Danzig

Напишите это
друзьям проклапцов
пролитиров где
они проживают
Здесь думи богато
посколо хлопцов
где они живут. Мишко
Игнатюв. Иван
Егорович

Postkarte
mit Antwort

Назву області, повіту, уряду праці
писати латинськими буквами
Район, область и бюро труда
писать латинскими буквами



An, Кому: Стоженко Макс. Сем.

in:
куда:

~~сеновар село Риска~~

Straße:
Вулиця:
Улица:

~~Белаяк. Тугошва~~

Kreis:
Повіт:
Район:

~~Белопольскі~~

Dienstpost-
amt oder
Gebiet:

~~Синько~~

Область:
Arbeitsamt:
Уряд праці:
Бюро труда:

~~Україна~~

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши виразно і тільки на лініях! Пиши ясно и только на линиях!

22. Август. Привіт від зрештою від вашого
сына щиро здоровієуйте Попаша
Мамочка. Щиро мій твій. Дякую
щиро и щиро руку. Ваше писемко получив
божеське ваш спосіб що ви мене не забуваєте
і вас мене не забуду. Я став очень радий
знаю що дома все у вас ладом ви можете
думати що я вас скільки поможу не
паша Маша такіх людей і дошмерти не забуду
от родного дома і уже цей вертний год не маю
що там сестарок или мені що било. Мою душу
жорна буде моєї родиною мнє. Сома нуירו-
да правилося. Я живу хорошо. поспаролю всім ти
помощь но не взи как ваш переслаїть. Как
никогда живите не давалісь в слабості.
то не дає, беріть здоровіє

Absender:

Надавець:

Отправитель:

Лютенко Максим
Сименів. Я. Вол.
П. урочища. село Річки
Белопольський р-н. Сумський обл.

Postkarte

(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Antwort в Германию



An, Кому: Ріков Александр
Вольф ур. монпан
Кр. ур. Вендер
уан Данзиг.

Ort:

Lager- oder
Firmen-
Stempel

Absender: *Post Orwaschin*
Надавецъ: *Krsthaus*
Отправитель *Ullrich*
Wotenhafen
Westpr
Lagerstempel *Klein Tuckom*
mit genauer
postalischer Angabe

Ichmaka Kastsch.
 Absender: Post Orwaschin
 Надавець: Kresthaus
 Отправитель: Westpr
 Westpr
 Lagerstempel
 mit genauer KleinTuchom
 postalischer Angabe

Доброго здоров'я поі рзні
 мет від вашої дочки
 Жасті до своїх матові
 і мамі передаю я вам
 свій привіт з гарячим
 поцілунком до вас
 дочка Надя і передаю
 я вам привіт братам
 Вані, Петі, сестрам Вері
 Лисі Тані, Момі і усіх
 бабусі і дідові, і всім родним

Postkarte *Україна*
mit Antwort



Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши виразно і тільки на лініях! Пиши ясно и только на линиях!

Тепер я вам повідомлю що я доїхала благополучно і попала в 4 Машка Гайська дядина і Оська до татана і родити на полі зараз ~~в нас~~ ~~нас~~ уже тжива носимо скоти вибрати картошку до армії нас і родити тжєвких 12 душ. водують на так зоопр. хліба траз суп і вранці корії і увечері віяке молоко і картошку влундєрах. Я тату уже з Каткою звідомася тєвнати і пиши вона що родити не там родити в красінькому цяху краси лантук на тжєв- зжєв пиши що можєт побачити. Доїхали ми за в дєк і там. у дини буна копєсія і підстрєгани і ми поступили в гєрєня на роботу. Трєпєвєт про Ваню тє до кого ходили і тжє як там дома з цим доєвідання з пощєлєнком до Вас звєстє. Тєредєю і від Катї привєт і чєвєваюєся слєзєми, а тє звєстє по оєні, 1/III 1943 року в тїдєвєнє.

Absender:

Жнака Тохин

Надавець:

Отправитель: с. Кушнівка

Недригайський р-н
Синьська область, Ротми.

Postkarte

(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Ответ в Германию



An, Кому:

Schmaka Nastja.

Post Onaschin

Mrs Marthaus

Ort:

Lager- oder
Firmen-
Stempel

über Totenkafen

Westpr

Klein Tuckom.

Absender:

Schmucke Ivan

Надавець:

Від Військ. Зв'язку Шнітт

Отправитель:

Lammerzhagen 510

Lagerstempel

mit genauer

postalischer Angabe

Postkarte

mit Antwort

Назву області, повіту і уряду праці
писати латинськими буквами
Район, область и бюро труда
писать латынскими буквами

6 6



An, Кому:

Schmucke Troshin

in:

Ukraine

куди:

куда:

Straße:

Konstantinow

Buлаця:

Улица:

Kreis:

Heidenhausen

Pовіт:

Район:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Sumeka

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

тепер я вам повідомлю
повідомлення від приїжджого
всього з Коуур. Маріко
всього а внідінно я
у відвіз настання вонко
догов. покриваю тог
у нині брід. Наско для тог
щоб неосталися тут робити
хазяйка хороша приїжджа
загостіть бачи. нині не де німа
догов. дані з оду. ответі
22/11/17 - 1/12/17

Absender: _____
Надавець: _____
Отправитель: _____

Postkarte

(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Ответ в Германию



An, Кому: Schomaker Johann

bei Bauer Lusten'schütze

Hämershagen NO

Ort:

Lager- oder
Firmen-
Stempel

Post Hillegossen

Kr. Bielefeld

Absender:

Дещмака

Надавець:

Отправитель:

Натя №4184

Waldlager

Lagerstempel

mit genauer

postalischer Angabe

über Fürstenwalde/Spree

З привітом Натя.

Postkarte

mit Antwort

Назву області, повіту і уряду праці
писати латинськими буквами
Район, область и бюро труда
писать латинскими буквами



Одкрітка писана 14/15

Доброго здоров'я дорож
Мой родні лист від
вашої дочки Наті
Няпама чим неста

вам несама я спіну
передать від себе свій
чисто сердечний गरे
чий привіт із возду
чим поцелуєм і
поцелуєм без ліч
пийте раз. С ответ

Ап, Кому Дещмака Натя

in:

куди:

куда:

Straße:

Вулиця:

Улица:

Kreis:

Район:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

Уряд праці:

Бюро труда:

Уряд праці:

Бюро труда:

Уряд праці:

Dorf Hütischowka

Neukolowitsko 24

Римско 1500's

Україна

Паноміа пийте.

хто тиме одкрітки нели
написав ахто написав
по незнаю ну вачу що не ви

Танаша я відкоди получила твоей ще грозу хавона
пріязна я знала через 11 ден що твоя була вполні
Танаша я так писала що в жерла Танаша. (Соту
eentlich auf der Linie schreibend) Пині вказав тільки на лінійку! Пині вказав тільки на лінійку!

Танаша і повідаю я вам що я вам
одкрытку получила 13.9.43р. Зов яку очено
дуже і дуже дякую що ви мене не забува
єте, що я в цьому краю живу без
родини. Танаша привіт передавайте від
мене мамані Геті Грісі Велі Телі. мамі
і братіку Воні як піде хто до кого і
дідуся і бабусі і тону а то неав листа
обидва. всім передайте промю вас я
Танаша листи я получаю від Наді. Кат
Олі Костянт. і Воні і якого Яр. Танаша і багат
Танаша я від наді получила посилку вона
вслала спід. кок. сорох. асчетку. колонно
мед саро корен. і соняшники. Звичайно
ост. пшва Танаша я так вслааю свою дотма
хлію ну не знаю чи ви тамете і ні пої дотма

Отправитель:



(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Ответ в Германию



An, Komy:

Имя: Светлана
Катя

Waldlager
über Fürstenwalde/Spree

Lager- oder
Firmen-
Stempel

Абсeндeр:

Надавець

Отп

На довгу і
не забуду твою згодку
своїм рідним фото
Ятими і Мамани
Братан і сестрицян
від дочки і сестри
Кати під час пере-
живання вєрнаніє
вгороді флюстєрваде
Дорогі рідні якщо
можете то нині
хрєніть а якщо ні
то скажіть.

14/IX 1943 року. дарю

я вам мої рідні
фотографію із себе
прієм з Германії
прієм від Каті

Postkarte

(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Antwort in Germanien



An, Кому:

Schmucka

Katja
Waldlager
über Fürstenwalde/Spree

Ort:

Lager- oder
Firmen-
Stempel

Absender:

An die Schmaru Olga
Gebietlager von Fe. Müller.

Wohnort, auch Zustell- oder Leitpostamt

Verbert R.H. Co / Deutschland

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Мої рідні, передавайте віт
мене привіт мійшим, моїй Домасі
Зіну, мамі, христу, дягкам,
дядикам, братам і сестрам, Куку Тами
і дівчаткам Каті Тами, Валі, Варі,
Вірі і всім іншим, а думай про
когось що вона їхала в Тернопіль
і Марію Погренкову, а не знає її
правда, до свідання!

DER FÜHRER
KENNT NUR KAMPF,
ARBEIT UND SORGE.

WIR WOLLEN
IHM DEN TEIL ABNEHMEN,
DEN WIR IHM ABNEHMEN
KÖNNEN

Висвітлюю адрес Білого Тару.

Postkarte

Ммака Ольга

Константинов

Недригінський

An der Schmaru Trochim

d. Konstantinow

Major Nedrigailow

Gebiet - Isumi

Ukraine

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Привіт Україні. Здрастуйте мої дорогі родителі тато,
мама, невістка Еріс; сестрички Марійка; Тата з маленьким
сином Ваню, передаю я Вам свій кизенький; душе скучний, сердежний
привіт; бажаю якнайкращого майбутнього. Я живу по-старому.
Миття, правда трохи покращало, бо стала вже гуляти
своя, а то більше нема ніякої зміни у житті. Я вже писала
Вам, що мистуюсь із братіком Ваню; заїчим Куку Ваню; ще із
Надею; Катерою Ммиагиними /Кривітвські/; Нимітур Р.; ^{Рану} з ініціалів,
а до братіка: до заїччя їздила вже в гості, можіть ще поїду
до них у гості, а дівчаті наші їздити у гості до голівітків своїх,
я тоже їздила до них, вони недалеко 50 км від нас. Новостей
нема ніяких. Мої дорогі родителі висилаю я Вам фото із себе
хоч і погано зфотографувана, маю краще так у двох, а у
двох і більше заборонено висилать. Мої рідненькі, дороге синочку
прописуйте, як Ви там проживає? що робите? і як Ви робите самі
вже одиосібно, бо я доне не можу ухватити собі; як Ви тепер там
живете. Як здоров'я Ваше? і все благополучно? Як живе сестричка Тата,
з сином Ваню? кого завербували? які є новості? ^{ініціалів} Прощу Вас.
нішіть поскорей отівети, як і тилка рада коли паду із дами отримати хоч.
трохи знаю як Ви там живете. Душе і душе скучаю за Вами усіма.
Ну з чим до світанку? Вітаю живу і здорова Ваша донька Аня! 25/III-72

Absender:
Надавець:
Отправитель:

Soultja Olga

Friedr. Timmermann

Baumschulen

Lagerstempel
mit genauer
postalischer Angabe

WEDEL (HOLL.)

Привет с Тернополь

2. Вегель.

Здрастуйте дорожні
сподіє родителів
і рідних сестер
і напаша братів
і сестер
і сестер
і сестер
і сестер
і сестер

Postkarte
mit Antwort

Назву області, повіту і уряду праці
писати латинськими буквами
Район, область и бюро труда
писать латинскими буквами



in, Кому: Morimul Petro

in: selo Andriivka

куди:

куда:

Straße:

Вулиця:

Улиця:

Kreis:

Повіт:

Район:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

Krolevskii

Сумська

собираю то я жавя здорова того
и вран жавяно, всего найлучшого
в вашей семейной жизни манер
я жавя вас спро-сит поческу спод
она спана не мере спикі открито
ти вама про спене жавяно. то
и и в ти и не спана жавяно
на то так я жавяно жавяно
и по-спана и открито, а от
и жавяно жавяно. а то так
в жавяно жавяно жавяно
и жавяно жавяно жавяно
так спикі жавяно то я жавяно
жавяно жавяно жавяно жавяно
спикі жавяно жавяно жавяно

Deutsch u. auf der Linie schreiben! Писати виразно! Писати ясно и только на линиях!

Absender: _____

Надавець: _____

Отправитель: _____

Postkarte

(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Antwort in Germanien



An, Кому: *Sowtja Olga.*

Friedr. Timmermann
Baumschulen
WEDEL (Holst.)

Ort: _____

Lager- oder
Firmen-
Stempel

Ostärber

Absender:

Надавець:

Отправитель:

Berlin-Teget

Lagerstempel

mit genauer

postälischer Angabe

Michael Schohl

bei Emil Dollase

Hof. Bozkow

Kass. Schlauwe

(Pommern)

Postkarte

mit Antwort

Назва області, повіту і уряду праці
писати латинськими буквами
Район, область и бюро труда
писати латинськими буквами



An, Komu:

in:

куди:

куда:

Straße:

Вулиця:

Улица:

Kreis:

Повіт:

Район:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

Україна Ротари

Strasse: Hof Moskowzke

Вулиця: Lirowa-Dolina

Район: Lutti

Добрий день мамаша!

Усі родичі і знайомі.

Я щирою совістю о тій

що я був здоров робити

тільки на сім'ю і сім'ю

як вам уже ізвєсно.

Жизнь моя проходить

чи моя я у Німечці

чи роблю і мою бачу

Написати до вас Василя Т

аво Лейкоу В. Степаненко.

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши виразно і тільки на лініях! Пиши ясно и только на линиях!

поїхав до хлопців: Рядко П. М. та і в. П. Моме
В. Д. Хуцаренко М. Г. Хадзівка А. Д. Шматенко Ф. А.
та Моме С. А. ми з іваном А. іздили до їх
2 рази а вони до нас 1 раз. іздили поїздами тут
у ^{Кривий} Криве велике село ходять поїзд. усі ми
живем як таково усім видами коштами однок.
2 рубашки верні боїшки (надири в дитини підшва) в.
ну а дити роботи хазяїни дають стареньке. що обичай
в усім ходять. Харчі так само їх і хазяїни їдять.
ми усе тут картошки вибірали та всім.
якщо. нинішні тут не єють. Моме з 3 варто
півмислими нинішнісє живуть по старому
обидві в ліній. Воржи. Пиши як Городище
Хазяїство і порядок його. Полувов отримав
14 сент. 1902. отвіт тини 15 разо 5 сент. ^{всім} отримав
лиша.

Absender:

Надавець:

Отправитель:

Schoblo Alexander
Post Moskwa
des Lipska-Dolina
Цароїна Ротни (Lutni)

Postkarte

(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Antwort in Germanien



An, Кому: Michel Schoblo

bei Emil Dollase

~~Post Bozkow~~

~~des Schleier~~

Ort:

Lager- oder
Firmen-
Stempel

(Pommern)
Berlin-Teget

Straße No 1

Absender:

Надатель:

Отправитель:

Schoglo Motja

Lagerstempel

mit genauer

postalischer Angabe

Berlin-Tegel

Straße No 1

Одкрытка пуштво 29/III-43р.
Доброго здоров'я мої дорогі
кі родителі тато, мама, Ваня
Володя, Оля. В первих строках
свідчаю, що я пока ще жива,
находжуся на старому міс-
ті там де робила й спогли-
ну, живу хорошо. Од вас
получила одкрытку 25/III-43р.

Postkarte

mit Antwort

Назву области, повіту і уряду праці
писати латинськими буквами
Район, область и бюро труда
писать латинскими буквами

936

An, Кому:

Schoglo Ivan

in:

куди:

куда:

Straße:

Булаця:

Улица:

Kreis:

Повіт:

Район:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

Moskowitz

Selenyi Joz

R-и Lypowodolynskij

Luzny

Вотны



Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши виразно і тільки на лініях! Пиши ясно и только на линиях!

за яку я вам безцотно раз дякую, що ви не поліпили
а купили і написали і спасибі за посилки, що ви так
за мною безпечно і вислали, але я полугила ще не
всі, а тільки зшити, ну дякую дуже вам, що ви ма-
ло жко налагодили, а татові, що здали. Ви пишете, що
давко полугали од мене одкритки, то я не знаю чому,
а я вам дуже часто пишу, і все вислала Чардартки
Ваня бажає, щоб швидше в тебе загоїлась нога, бо я знаю
що воно погано як бачить, в мене тоді була опухла
нога і лікала місяць в лазуреті, на роботу не ходила
ну, а тепер все загоїлась і ходжу на роботу так, як
і ходила. На цьому досвідання, передаю я вам по низень-
кому поклону і бажаю хорошої життя, передавайте
всім родичам, дітятам і хлопцям. З германським привітом Мати.

Absender:

На
От

R-V

Sunny



Postkarte

(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Ответ в Германию



An, Кому:

Schoglo Maria.

Ort:
Lager- oder
Firmen-
Stempel

Ostarbeiter-Lager

Berlin-Tegel

Straße No 1

Deutschland

Absender:

Надатель:

Отправитель:

Anna Schalder

Kiel

Moltkestraße 28

Fremdenheim u. Mittagstisch

Hans Corpus

Kiel, Moltkestraße 28/30

19/VIII-43р.

Fernruf 8935

Привіт Любій Україні!

Доброго дня мої дорогі
рідні Маму, Мамо, Ваня,
Поля, Варя, Стівона, Коля
і їхні діти, Уляша, Мишко
і обидві бабуськи і останні
друзі. Передаю Вам свого
гарячого привіта з побажан-
ням всього найкращого у Ва-
шому житті. Дорогі рідні

Postkarte
mit Antwort

Ukraine

Назvu области, повіту, уряду прошу
писати латинськими буквами
Район, область и бюро труда
писать латинскими буквами

An, Кому:

in:

куди:

куда:

Straße:

Вулиця:

Улица:

Kreis:

Повіт:

Район:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

d. Katerynowka

(Sternowskij)

Sternowskij

Sternowskij



VII

повідомляю Вас, що я пока тежва здорова, того і Вам
всім бажаю. Повідомляю Вас зате, що отримку я Ва-
шу одержала за конурі Вам безліт разів дякую від усьо-
го серця. Я ніколи не думала, що Ви відповісте мені, я ду-
мала, що Ви неохоче не то що знати зійшло по і писати,
але я поспішаюсь, за що Вам дуже і дуже дякую. Любі рід-
ні, теж я в м. Кіль, працюю у одного хазяїна на столов-
ці подаю обіди де обіда 150 кннів, але я тут не одна нас з
українки але ти з інших областей. Робота не важка, тому
що я уже добре говорю і розумію німецьку мову, то мені не
є. важка. Теж таконе ілю добре 4р. в день. Обушиая одіти
ся таконе пока що є все а що далі буде побачимо. Погода тут
дуже змійна, більшиє ідуть дощі, тому, що ми біля моря. В Штені-
ського р-ну тут працює дуже багато, але немає часу ходити розище, дуже
скупаю за Лідусю вона тежва здорова, дома все благопол. одерж. Знає
карти. Чи не чини Грині. де останні, що у Вас нового, як Ваше здоров'я.

Deutsch u. auf der Linie schreiben! Писати виразно і тільки на лінії! Писати ясно і тільки на лінії!
Пока все, пишть не зурайтесь, тежви буди побачимось. Цілюю всіх
Катина Кривий Знаюмий. Ваша. Таліна

Absender:

Надавець:

Отправитель:

Chrin Mikolaj.
d. Katerynowska
Kreis: Stepanowski
Geb. Sumskaja.

Postkarte

(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Ответ в Германию

Deutschland.

An, Кому:

Anna Schalder

Kiel

Moltkestraße 28

Ort:

Lager- oder

Breidenheim u. Mittagstisch

Hans Corpus

Kiel, Moltkestraße 28/30

Fernruf 8935



Absender: Scholud Nastija

Надавець:

Отправитель: Варак 8 ст 11

Lagerstempel

mit genauer

postanscher Angabe

Ostarbeiterlager
Steuerberg
über Stolzenau / Weser

Postkarte

mit Antwort

Назва області, повіту та району

писати латинськими буквами

Район область и бюро труда

писати латинскими буквами

An, Кому: Scholud Wasil onzeen

in: Ischepleerōka

куди:

куда:

Straße: Dowshuleerōka

Вулиця:

Улица:

Kreis: Schostrōka

Повіт:

Район:

Dienstpost-
amt oder Linn

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt: Ukraine

Уряд праці:

Бюро труда:



53

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши виразно і тільки на лініях! Пиши ясно и только на линиях!

Письмо писане 31/тн 43 року. Здрастуйте дорогі мої родніі Мамача
Папача Тетя Надя и Миша. Первим делом моего письма я вам
сообщаю что я жива і кешаю вам родніі всего наилучшего у вас
жизні і кешаю щоб ви жели всі выністі родніі получила я
вашу поешну заготову ошн і ошн дошну що вислали получила я
сужари і еало ви писали що вислали фотонарточни но я неполу
чала незнаю почему чи ви не ушали то эшншбуди вышліть мені
фотонарточни ато ошн сучно на чужой стране без родних
по мені здорово не журіша берешитъ своего здоровья і берешитъ
Тетю і Мишу а ми може дасть бог може побачимось однеа
у мене есть и такіе обув кешемо ми всі выністі из Мешано
пишем письма тудя де Морозов Андріі коше жоні нам отвѣта
недам дак некого нового ише незнаем прописуйте всі новости
Зетіам дошданіе передаю вам родніе привѣт и передаютъ
діврата і передайте родитам всім дівратам Мамі Наді Теті
і всім остальным Зетіам дошданіе неду отвѣт.

Absender: _____

Надавець: _____

Отправитель: _____

Postkarte

(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Ответ в Германию



An, Кому: Schulud Nastiga

Baran 8 Stube 11

Ort: _____

Lager- oder
Firmen-
Stempel

Ostarbeiterlager
Steierberg
Eber Stolzenau / Weser

Absender:

bei Josef Hegger

Kempen-Land Bild

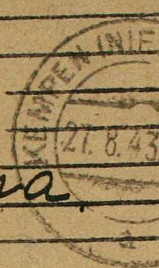
Wohnort, auch Zustell- oder Leitpostamt

Kempen-Heide 716.

Strasse, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

25.8.43r. Kempen.

Postkarte



Україна

Як тяжко було
покидати Україну,
З останніми дивитись
на рідне село.
Яке розумію, як
квітка весняна,
Зіг сніву м'яшину.
го гзвінко гуло.

Здравствуй дорога под-
руга Маня!!!

Панко вітаю тебе, і кри-
но, крино м'яно.

Fr. Marie Scherzokun

dorf Woznessenka

Kreis Buznaki

Gebiet Sumy

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

торнокун Марусі Я.

Давало тобі свого найкращого в шкільному мо-
лодому товаристві. Мамінон я тобі написала ан-
кетку, але не віддавалася відповісти нікому другу. Опису
коротенько про тисю. Живу у хазяїна, тисю
пока нікого, маю що їсти і маю в що вдягнутися, але
дуже скучаю за маміновою. Хазяїн обіцяється віді-
слати в відпустку, але не знаю, як буде. Мамінон доро-
жньому написав мені хазяїну сестру, як подрузі і
описав докладно про свою тисю. Я почула, що тебе
сватали, але не знаю, кого ти не любила, краще б
моя була б замість нім сестри понадавалася, але то не
філо, це я тобі так тільки пишу, а там сама як
знаєш. Описуй мамі, про мою сім'ю, про Варю Георгіїв-
ну, як вона тебе, тисю і про інших дітей і їхніх
чів. Це Мамінон докладно описувати буду безмежно
благодарна. Ну пока кінься, бо ниде тисю
Варю тобі. Букет радості, щастя і здоров'я в шкіль-
ному товаристві. З коханою шкільною подругою Софі-
єю. Тисю тебе, тисю твоїх і твоїх сім'ї. ~~Мамінон~~

Absender:
Надавець:
Отправитель:

Жук Барз
4587

Lagerstempel
mit genauer
postalischer Angabe

Ribnitz i. M.
Gemeinschaftslager der Firma
Walther Bachmann KG.



Лист від ваших дочки Барз.
Водрий день мої родніі 6/IV-43р.
Мамусь, мамусь, бабусь і братіи
мої роднесенькі, я пока живу і
здорова, тож і вам бажаю в
вашій жидки, з сім'єю набухаю
що, робити в байрат, роботи хараші
і я все і прохи поправився, ну
тільки скучно за вами мої род-
ніі, і написав вам не одкрійте

Postkarte
mit Antwort

Назву області, повіту і уряду праці
писати латинськими буквами
Raion, область и бюро труда
писати латинськими буквами



-5943-17



An, Кому:

Wolodimir Schich

in:

Perekopivka

куди:

куда:

Straße:

Burbyn.

Булаця:

Улица:

Kreis:

Klinzkiy

Povit:

Район:

Dienstpost-

amt oder

Sumskaia

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Romenskaia

Уряд праці:

Бюро труда:

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши виразно і тільки на лініях! Пиши ясно и только на линиях!

а просто писав, передав солдатом, котрий прийшов до нас в В.
Вотпуск український писав для вас і свого фотонароду, но воне,
тільки не хороше, коли напугати то недивується, я передав вам
всім книжечку провісту різних сусідам і всім диторзам.
Я бачу галу ви так од мене одкадали, що не хотіли писати нікому
Мені напугали водкриток, а тільки криві, я кажу вам нікому
хочу від дитори, а од кікіші ні одкого не писала, бо до його хлопці
пишуть, що він дуже лається з Ріткою сидоренком, нас пугають в бар.
Щастя, і коїмо мотина купити там з їжі моркви, огірків, павуни та
такі всі ірондації, і налі в нас ірочи покращало тільки тим було.
Я як коли хотіла охотно до баура робити там в дядю що мав впасти.
Лінійко Панах. всі новості новості і всі сиб в нас там, ти дядю тріма
дана, ти мотина забрала, Клеу вай, праві ругли всім, Пана, мотина
бабуці, і родничком братікам і цілком не цоткор, вас. куду отбета Вару.

Absender: _____

Надавець: _____

Отправитель: _____

Postkarte

(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Antwort in Germanien



An, Кому: _____

Ribnitz i. M.

Gemeinschaftslager der Firma

Walther Bachmann KG.

Ort: _____

Lager- oder
Firmen-
Stempel

4581

Absender:

Надавець:

Отправитель:

Schulert Vladimir

Hochberg Nr. 6

Wolgast, Julius

Willingen

Lagerstempel

mit genauer

postalischer Angabe

Postkarte

mit Antwort

Назву области, повіту і уряду праці

писати латинськими буквами

Район, область и бюро труда

писать латинскими буквами



Листо 1943 г. 1 сентору

Добрий день Дорогие

родители Яна и ма

ма сестра Ману и Игоря

ищра ишша. Пишу

вам письмо сообщаю

что находясь в Герма

нии со мной все

как и прежде. Аз иван

Анастасов и Роберт брат

в воскресенье вырису

ем новые фото

An, Кому:

УКРАИНА

in:

куда:

куда:

Straße:

Вулиця:

Улица:

Kreis:

Повіт:

Район:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

Schulert Danila

Hebit Summi

Post Putiwl

Dorf Yuzewo

Absender: _____
Надавець: _____
Отправитель: _____

Postkarte
(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Ответ в Германию



Deutschland

An, Кому: Leipzig O. 5

zorgener strasse 43
Wisenlager

Ort: Schukha Perogea

Lager- oder
Firmen-
Stempel

Absender:

Neu Schöneberg

Landkreis Allenstein

Wohnort, auch Zustell- oder Leitpostamt

Reg. Bez. Allenstein

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Schnaibrowski



Postkarte



7-11-43 року.

Добрий день Євросімію С.
Міст біля твого Муха Плати.
Якщо: сповіщаю що на
жив і здоров. того і поді:
бачимо і приростаю поді:
нижельний поклон і діти куди
маті гали і олі і бачимо
і м. найкращої життя у іхном
житті і приростаю поклон.



Faßt
Kohlenklau!

Verderbt dem Kohlenklau den Spaß
und spart mit Kohle, Strom und Gas

Україна.

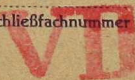
Нуравель Триська С.

Сумська область

Тинський район.

с. Волошківка.

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer



папаші мамаші і сестрі мамі і податню і м
найлучого шийд. і так же. пирида з тій Антон. М.
усім. вам. понизкому поклону. і папаші і мамаші
і мамі і пиридай його сімні олзі і рай понизкому
поклону. На живу у пана надали уже сіно возить.
а Антон у пані їмш косе. і воз. у його і конка
а у мене. з шийд. то ми косим сіно косаркою а
Антон. пукати. Антон. сам. у пані а у його нас.
у головіки і він. пійий. має због. ну його поб
і зомною і украсиши. і оди франкуз і руский
і ще з шийд. поб. пійеши. урожай. шийд. сейго.
дуже хороши ну доці конин. пійий. у нь оцей міс
скоро низне. шийд. косиш. ниділи як. знів зриз.
ю днів. харті нам. хороши у рази надене. тільки із.
одного плоху хісна то буде. як. прийдеш. зімуб.
од Мархвурі. полу гою що шийд. лиса і шийд.
і обіди приїхав у гості то хісна як у дусе.
і полу гою пошій. що шийд. віу доніка і воно і
шико соло шийд. писмо вони од мене. з кіломен.
я у волошні в ку уже. написав. Мабуд із 15 од.
ну одвас. нема нігній а тоді сам. у те. шийд. зой.
х. вам так ніколи. гі. шийд. шийд. шийд. шийд.
пиридай привіт харту пошій. кулу знай і нас.
і усім. рідним. твій головик Е. М. М. М.

Absender: Schwanitz Laura

Надавець:

Отправитель: Waldheim i.S.

Tagerstempel

mit genauer

postalischer Angabe

Haus goldenes Lamm
Waldheim

Ластя писаній 7. 9. 1918.

Добрий день мої дорогі
родичах. В першій
стороні я вам опи-
сую що я живу і
здорово того і вам пишу.
Я також передано
вам усім по київськи-
му поштову писем-
омас мені була

Postkarte

mit Antwort

Назву області, повіту і міста
писати латинськими буквами
Район області, і бюро труда
писати латинськими буквами

An, Komu:

in:

куди:

куда:

Straße:

Булаця:

Улица:

Kreis:

Повіт:

Район:

Dienstpost

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

Waldheim i.S.

Gliniskii

Luniska Oblast

Romny



Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши виразно і тільки на лініях! Пиши ясно и только на линиях!

уже один місяць ну рішма вам
написати. Тепер тобі сестричко
пишу. Якщо хочеш приїхай до
мене то приїхай. Я напевно уже
казала так він тепер кождий
день мені як гошови не прокреде
що ти знаєш у нас роботи багато
а людей нема. Також як приїде
то будемо у місті жити так
як дома. Тільки ти пообачай
із матір'ю із сестрою якщо вони
бачатися. Обери жити в селі.
Ну пока на цьому кінець.
Бока все. Якщо їхай. то беріть ~~з собою~~
Бока Все. Ваша до сестри М.И.М.

Absender: _____

Надавець: _____

Отправитель: _____

Postkarte

(Antwort)

Vідповідь до Німеччини

Ответ в Германию

Deutschland

An, Кому: _____

Schneeweißharfen

Ort: _____

Lager- oder
Firmen-
Stempel

Waldheim i. L.
*Hotel goldener
Löwe*



Absender:
Надавець:
Отправитель:

Sts. Surawel
Motja N106.

Lagerstempel
mit genauer
postalischer Angabe

Salzmedel
Lager Perwer

*пиймат мене колюче
удати чуда надор поєднати
чиме одже ми завсх врем
страдати чинило тута чарак
родило недиш емоєс анед
ноч родили 8 5 часов утр
родили 5 витор дварад дєтє
Будеють емоєс витором
утром кох вєтє маїна
смилова хлєда грам єтє
так дїєа хомє лад оуєвас
под чим тєма да мїєс єс єтє*

Postkarte
mit Antwort

Назву области, повіту і уряду праці
писати латинськими буквами
Район, область и бюро труда
писать латинскими буквами



An, Кому:

in:

куди:

куда:

Straße:

Вулиця:

Улица:

Kreis:

Powit:

Район:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

Sts. Surawel Mitja

Dorf Tulikolow

hwasowickij.

Sumська.

Absender:

Надавець:

Отправитель:

Ihtshurawel Mitja
Dorf Pulikolowi
Kr. hluhcowickij
Gebiet Sumzeka.

Postkarte

(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Ответ в Германию



An, Кому:

Ihtshurawel
Motja N106

Ort:

Lager- oder
Firmen-
Stempel

Salzwedel
Lager Perver

Ab sender:

Надатель:

Отправитель:

Kadenceul 1

Postfach 82

Lagerstempel

mit genauer

postalischer Angabe

anfg. d. E. Brief

Postkarte

mit Antwort

Назву области, повіту і уряду про

писати латинськими буквами

Район, область и бюро труда

писать латинскими буквами



Листо пущина на Украину 10/кп 43г
Добрий день Веселий час ми почали по
дружатка Оксаночка видає вас тем
открийтку писати дозволи ми, укажати
Пол, нине своєї подружки Оксани,
Оксаночка дозволи написати їм чим
жива а здорова, наложусь злученій долікою
стороне ну їм подружатка не мало їм
здоровіє а веселіє а прошого подружку
не забувати проми а неспраїти проми їм
так а дого не писала до а рада всім

Ad. Komu: Oksana Tschalaja

in: Ukraine

Strasse: Dorf Suchodol

Kreis: Esman'ski

Powit: Sum'skaja

Gebiet: Sum'skaja

Arbeitsamt: Sum'skaja

Уряд праці: Sum'skaja

Бюро труда: Sum'skaja

Deutlich u. an der Linie schreiben! Пиши wyraдно і тільки на лініях! Пиши ясно и только на линиях
Вам рада писать всем письма ну как только разрешат по а. атк
вмее, то я тою Оксаночка вкорою своим одму открийку а тебе в
силу в месте из сестрициною а теперь Оксаночка пропишу тебе
свою протекшую жизнь то жизнь моя происдеи лекучком досадном
момента потому что протав все год. Як я вас видала то мне очень
хотите, видеть вас и рассказать друг другу все. Ях хотеть посылать скрепи
той час чтоб мне Вернуца живши нарядну вырани и видеть вас в
и что я тою Оксаночка спичаю что я имею перепишу из Марфы и Таня
карткою и из Ликаю Понюкою и всех остальных что писал второй набор
и санка вмести из Марфы водном городе пишут что когда выходя
видать ну только я их не вижу все як хочется подружка Оксаночка
видать як соскучила я повсю и як хочется новости знать за село
судого что там происходит все и вончим что делается бож думай
иклам ^{не} добрыми чистом митрови отведовать и Оксана списи я тн
видала мою Трота Жюко та ней як чинь парабайну и что измил на
этом кончан писать привей Я. П. С. Ж. Я. Ж. М. и всем тою Тол
писала 10/III 43 г.

Absender: _____

Надавець: _____

Отправитель: _____

Postkarte

(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Ответ в Германию



An, Кому: _____

Ort:

Lager- oder
Firmen-
Stempel

Radebeul 1

Postfach 82

Absender: Deutschland
Надавець: Stadt Witten, Ruhrstahl
Отправитель: Auestraße, Рурт

Lagerstempel
mit genauer
postalischer Angabe

Lager Schütz
Wagwag 10 1/4

Привет із Терматії.
Здравствуй дорогой наш
подруга Мурочка.
Терму ти написав тебе
открытку. Ми містимо
тебе повідомити що ми
живі і здорові шоб і
тебе жемлем. Як дорож
подруга Мурочка
передає ми тебе
привет зера Солюмаха
і паря Мурочка

Postkarte
mit Antwort

Назву области, повіту і уряду праці
писати латинськими буквами
Район, область и бюро труда
писать латынскими буквами

An, Кому:

in:

куди:

куда:

Straße:

Вулиця:

Улица:

Kreis:

Повіт:

Район:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

Alexandra

Dorf Ruzkatskoje

Krasnopolje

Лити

Укгаине



Мура давай дистирей отвий: аж загадай ^{нас.} ~~сеура~~
Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши виразно і тільки на лініях! Пиши ясно и только на линиях!

Мура і жмелел тебе всего найлучшого в твоєй
жизні. Мура ми жмелел по старому як і жмел.
Мурочка я з Верою Соломакою дуже велику
дружбу імено удвох і стемно із одними мисками і
Мурочка ми недумают так з Верою дружить.
а остиалні девочки нехороші гасно спорядив. з нами
а ми одна за одну. Мурочка просимо тебе щоб ти
нам написала зно ой крибку назад. отпиш чна
все свої новості про вашу молодую жизнь.
жсто с кем всейрегалісь, ошто замуж вийшол.
нам все іктересно. ну все Мура. Темпер ти
передай привіт усім нашим подітелам журбу-
келі і Соломакою, а особливо привіт своїм
друзі. М. і передавай всім нашим подругам
привіт. С привітмом Вера і Варя. Мурочка
Мура передай привіт всім своїм родичам
всі вийшол замуж надя К. то передай привіт
і Володі. Писали Вера і Варя 12/ІІ-1943р. нас.

искать

Absender:

Надавець:

Отправитель:

Gebiet Luty

Rajon Kasnopolje

Dorf Ruskasnoje

Gatakowa Alexandra

Postkarte

(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Ответ в Германию



An, Кому: Schulze Wagener

N 54/72 Russen Lager

Auestraße, Ruhstake

Ort: Stadt Witten

Lager- oder

Firmen-

Stempel

Deutschland.

Deutschland
Absender: Stadt Witten, Ruhrstahl
Надавець:
Отправитель: Auestraße, Russen

Lagerstempel
mit genauer
postalischer Angabe

Lager Schürer
Wagwaga 15/72

Привет із Терманії:
Здраваємвуйте дорогие
мої родичи. Маме, Наде
і Коле. Термани написати
вам откопачки, і стіну
у відомий вам і мій
що і прок жива і здорова
сього і вам не лаяю.
Дорогие мої родичи і
откривши вам у полусна
мільки з дну за котрою
і вам бача гарно дитясе.
Наде. меде ладодарю за
твої новості що ти
мени писала в откритті.
Тепер дорогие мої родичи
і пока жива і здорова
живу по старому як ви
сами знаєте як.

12/5-1949р.

Postkarte
mit Antwort

Назву області, повіту і уряду пра
писати латинськими буквами
Район, область і бюро труда
писать латинскими буквами

An, Кому:

in:
куди:
куда:
Straße:
Вулиця:
Улица:

Kreis:
Повіт:
Район:

Dienstpost-
amt oder
Gebiet:
Область:

Arbeitsamt:
Уряд праці:
Бюро труда:



Марија

Doof Tuzkanoje

Krasnopolje

Лити

Мігаїке

згадайте мене свої родичі всієї сім'ї
з вас згадую... с привітом Варя жінка
Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши виразно і тільки на лініях! Пиши ясно і тільки на лініях!

Дорога моя сестричка Надя прошу я щоб ти
лише описала все свої новості, як там маленке
здорова, як там з огородом, скільки дали вам,
як там ви проживаєте, до чого ви працюєте, на
перед од мене привіт всім моїм подругам, а особливо
Григорі і Зінакові. Надя ще передає привіт всім родичам
твоїм сестрі і брату Васи, мамі Зої і брату Кості, а також
і. Моті і їхнім дівчатам, всіх привіт од мене. Чудно, оскільки
з дівки там ну обидві всім останнім до куди писали.
Дорогі мої родичі, пишу по старому, радісно
ка, заведе 12 годин, пишу народну в костюмі
і в обіймає. Дарю, так як були так і є, і
не перемінялись. Ми зусіма 12 годин всі в
мистке в одному заводі працюємо, і сміло виступаємо
лиш тільки в письмі додому, а всім дівчатам вже
не можуть і писати до мамі з дому, бо вони
всі дорожні мої родичі, і всім моїм дітям
когда нас виправлялися, і як смішно, так не
може так щоб не плакали. Полетіла тошкливо, Варя
самодра. Мамі то ми як просили все новості,
то всі попросили з роботи і давши мамі.
Мені Надя я прошу Григорі і Зінакові щоб написали
мені, Григорі і щоб описали всі свої новості, вона
сама знає, як а ти Надя напиши про свого
домашню життя. Ну все. Передавайте од мене
привіт всім подругам і родичам. На прощання
привіт і Григорі і Зінакові. Ну, сміло
привітання. Прошу вас як можете, щоб
на зразу давали мені привіт. Писала вам дівка Варя
вона передає привіт всім дівчатам Варя сама. 12/V-1943. жінка.

ukraine
Absender: Gebiet Ljuty
Надавець: район Красногорье
Отправитель: Dorf Ruskanoje
Schwaba Margita

Postkarte

(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Antwort in Germanien



70

An, Кому: Schwaba Margita

Nr. 54/72 Russen Lager

Auerstraße, Ruckstahl
Stadt Witten

Ort:
Lager- oder
Firmen-
Stempel

Deutschland.

Deutschland

Absender: An die Ostarbeiterinnen

Ostarbeiterlager Auerstraße

Wohnort, auch Zustell- oder Leitpostamt

Witten westfalen

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Ruten Lager № 54/72

Schutwa Warwara

Добрый день дорогие мои
родители Маме, Папе и
брату Коле. Теперь уже
написал вам листа
и пишу вам сообщаю
отом, что я пока
еще в дороге много
и вам пишу. Теперь
передаю я вам всем
по нежному поклоны
и Далеко. Никогда
Трошу вас передавайте
от меня привет
всем моим родителям
и всем моим друзьям

Хирва Варвара
Postkarte

№ 1429 483

Ad

DEUTSCHES REICH

Устайне

Губерния Мариинский
Губер. Губерния

Район Краснополье

Дер. Пискалково

Схитва Маржа

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

дорогі мої родичі! почему
я мене не пишеш нікому
я вам вже писала 4 листи
і 2 откритки, а од вас не по-
таю ні одного. почему ето так
ти ви може не полутаєте од мене
те що. Ну мені рідше своєю жистю
живу дуже добре як ви самі знаєте
як. роботаю на заводі. роботаю
12 годин з 6 до 6. їти дають 2 рази
і хлеба 300 гр. живемо в бараках
все вместе. Туткарці роботаю
в місті тут девок багато
роботаю вже 8 місяців.
300 душ в одному заводі. Тогода
тут така зима не має
морозів нема доми ідуть гасі
сніг 2 рази випало проща і зразу
розтав. Ох дорогий мої родичі
як мені тільки хотеться до дому
хотеться взнати як там у вас
і живете як роботаєте, як
яко погуляєте. як там
здорове. як там девочки дома
тільки мене одні і немає дома
Надя дай мій одрик подружкам
хач пишуть мені тільки
погастіше. Ну мені довіданне
дороге мої родичі. Осмачаю
я живу і здорова того і вам
желаю. Писала і звесна вам
журба Варя. Писала 17/1-1943 р.
жду ответа як соловей
лето.

Absender:
Надавець:
Отправитель:

Lagerstempel
mit genauer
postalischer Angabe

Postkarte
mit Antwort

Назву області, повіту і району треба
писати латинськими буквами.
Район, область і повіт треба
писати латинськими буквами.

Вас сфотографуватимуть, і вишлють
мою туди з Марусей Мбедевой в
двох в листах білих. Така пускат не
обмежується маму туди з пишущою на
папі, а не на маму, тому що туди все
пишуть пишущою на маму, а отже не
можете написати счастливий і на пишущою
мені отже, боюсь писати. Стен
досвідати. Велю всім вас. Привіт всім
знакомим. і родичам. 27/III-1943 г.

Усубра Наталія

Ан, Кому: Исубра. Л. Н.

in: Село Векосулка. хутір Безодня
куда:
куда:
Straße: хутір Безодня.
Булаця:
Улица:
Kreis: Штетенівський район.
Повіт:
Район:
Dienstpost-
amt oder
Gebiet: Сучиська область
Область:
Arbeitsamt: сільсько-господарь.
Уряд праці:
Бюро труда: Ужгайна.

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши виразно і тільки на лініях! Пиши ясно и только на линиях!

Здравствуй мои дорогие родители Тата Мама сестра Марис и брат Ваня! Впервые отрокот моего маленького письма я хочу вам сообщить что я пока жива здорова здоро и вам исалаю Тата я все нормально, что вам пишу потому, что я все все вам переписано, но ответа от вас не получала. Тата я живу в хазьки в двох и Любої Хотенковой. все остальные далеко от нас, но возле нас есті украинцы только хусики. Тата опишийте все мне как вы живете, как маленькое здорова вы хорошо прощайте Ваня и Марис! я ещо ищи и ещо хлеб и хороо собрали опишийте все, опишийте мне все новости. Тата я не маю никого додому дядько Петра або Івана. або кого знакомого, Тата я пишу Микко старших писати додому. як пиши то напишийте мамі його адресу, або ивана бабига! Тата мені так хотеться побачити вас вас я так за вами скучаю. Вишлите мне фотокартину

Absender: _____

Надавець: _____

Отправитель: _____

Postkarte

(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Ответ в Германию



An, Кому: *Natalija Schürza*
bei Koch, Engelsau

Ort: _____

Lager- oder
Firmen-
Stempel

nr. Lotzenburg
Habstein

Germa n.f.

Absender:

Надавець:

Отправитель:

Lagerstempel

mit genauer

postalischer Angabe

Lager Turnerheim
Friedrichstr. 67

позначена відкритка 6/18 изр.
перш за все з вашою собою
моєї родні напам'яті мама.
Також така моя изура коха,
мама моя напам'яті з вашою
собою що з нею жилось іздо-
ривий вашою жалею в житті.
моєї родні з взнала що мій
любий братиш на тієї
стороні що не на землиці.

Postkarte

mit Antwort

Назву области, повіту і уряду праці
писати латинськими буквами.
Район, область и бюро труда
писать латинскими буквами

Україна.

An, Кому:

in:

куди:

куда:

Straße:

Вулиця:

Улица:

Kreis:

Повіт:

Район:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:



Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши виразно і тільки на лініях! Пиши ясно и только на линиях!

[illegible]

Absender: _____

Надавець: _____

Отправитель: _____

Postkarte

(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Ответ в Германию



Deutschland.

An, Кому: *U. Gascha*

Eschwege

*Lager Otto Gusssteinberg
Velbert (Rhld).*

Ort: _____

Lager- oder
Firmen-
Stempel

**Lager Turnerheim
Friedrichstr. 67**